

О.Є. Златогорський, М.П. Вашета, В.В. Чоп'юк

РОЗВІДКА В с. МАЛА ОСНИЦЯ МАНЕВИЦЬКОГО Р-НУ

У с. Мала Осниця Маневицького р-ну експедицією ДП «Волинські старожитності» проведено шурфуванням у місці вірогідного розміщення монастиря Святої Трійці. Монастир було локалізовано В. Рожком (монографія «Православні монастирі Волині і Полісся») на підставі легенди про перенесення старої церкви в центр села з пагорба на лівому березі р. Кормин, приблизно наприкінці XVIII — на початку XIX ст.

Оскільки південну частину пагорба в середині XX ст. знищено спорудженням силосної ями (50 × 8 м), витягнутої з півночі на південь, то вздовж її східного відвалу заклали траншею 1. Було встановлено наявність культурного шару потужністю від 0,15 до 0,4 м. Переважну його частину знищено перекопом XX ст., заповненим будівельним сміттям. У північній частині траншеї, де шар зберігся краще, було виявлено поховання на глибині 0,3 м. Поховання безінвентарне, орієнтоване головою на захід, поряд із ним виявлено невеликі фрагменти кераміки XVI—XVII ст. З огляду на виявлене поховання траншею було вирішено розширити ще на два метри у східному напрямку, тобто до розмірів 4,0 × 8,0 м. Результатом стало встановлення на розширеній площі нищення культурного шару в описаний вище спосіб. Серед виявлених знахідок — фрагменти ліпної кераміки ранньослов'янського часу VII—VIII ст. і кружальна кераміка періоду XVI—XVII ст. Крім того, було виявлено денарій Александра Ягеллончика з білого металу та мідний солід Яна II Казимира.

Траншею 2 закладено на схід від траншеї 1, її розмір 2,0 × 6,0 м. У східній частині траншеї на рівні 0,5 м від денної поверхні виявлено фрагмент обгорілої дерев'яної балки та об'єкт зі значною кількістю печини, фрагментів кахель і кружальної кераміки XVI—XVII ст. З огляду на розміри об'єкта було вирішено його законсервувати до наступного сезону. В культурному

Археологічні дослідження в Україні 2012. – Київ-Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – С.137.

шарі траншеї виявлено фрагменти ліпної кераміки доби бронзи, ранньослов'янського часу VII—VIII ст. і кружальної XVI—XVII ст. Крім того, виявлено фрагменти кахель, що містили зооморфні зображення, геральдичні знаки та написи латиницею, фрагмент керамічної тарілі з написом «Всякое даяние да будет благо», півгрош Яна I Ольбрахта з білого металу та білоновий солід Густава II Адольфа, що належать до XVI—XVII ст.

За джерелами, церкву Св. Трійці у Малій Осниці побудував відомий меценат середини XVI ст. Михайло Чарторийський. З ініціативи волинських археологів і директора Маневицького краєзнавчого музею Петра Хомича на пам'ятку виготовлено охоронну документацію та охоронний знак.